

мати змогу приймати правильні управлінські рішення [1].

Управлінський облік є ефективним інструментом управління, тому що створює конкурентні переваги в ринковому середовищі, а саме, забезпечує підприємство ключовою інформацією. Досвід підприємств України свідчить, що практичне застосування управлінського обліку, на жаль, ще не набуло належного поширення, в зв'язку з невирішеним колом проблем. У сучасних умовах це питання вкрай актуальне й потребує свого дослідження.

Список використаних джерел

4. Довжик О. О. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах / О. О. Довжик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2012/02/174.pdf>.

5. Кочеткова К. Ю. Проблеми вдосконалення управлінського обліку на українських підприємствах / К. Ю. Кочеткова, І. О. Власова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/20_AND_2009/Economics/48880.doc.htm.

6. Півнюк О. П. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємствах в умовах глобалізації економіки України / О. П. Півнюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/6/pivnyuk.php>.

УДК 657.1

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Радіонова Н.Й., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Організація стратегічного управлінського обліку на підприємстві дозволяє використовувати найбільш ефективні методи управлінського обліку,

сприяє переорієнтації облікового механізму на управлінські потреби [1].

Забезпечення ефективного управління виробничими процесами в умовах непередбачуваності економічних дій суб'єктів ринкових відносин зумовлює необхідність створення підсистеми стратегічного управлінського обліку на підприємстві – підсистеми, що надає інформацію, що дозволяє оцінювати всілякі ситуації і робити вибір з кількох альтернативних варіантів при прийнятті управлінських рішень.

Відповідно до цього вся суть і перспективність стратегічного управлінського обліку в значній мірі полягає в прийомах, способах і можливостях облікової системи, що дозволяє знаходити все нові і нові перспективні управлінські рішення.

Для успішного впровадження стратегічного управлінського обліку необхідна ефективна система, яка задовольняє всім критеріям, заданих підприємствами.

Однією з таких систем, яка в даний момент вже набула широкого поширення на Заході (особливо, в США і Європі) і тільки починає свій розвиток в Україні, є збалансована система показників (The Balanced Scorecard, BSC).

Згідно положень праць сучасних вчених Каплана і Нортон, можна виділити наступне визначення BSC: «Система збалансованих показників є інструментом, що дозволяє повномасштабно пов'язати стратегію підприємства з оперативним бізнесом; крім того, дана система дає можливість приймати більш об'єктивні рішення в області розподілу ресурсів» [1].

Збалансована система показників не заперечує використання традиційних фінансових показників. Однак фінансові показники відображають інформацію тільки про минулі події. Фінансові показники є недостатніми для оцінки діяльності підприємства в період інформаційної ери, коли компанії повинні збільшувати свою майбутню вартість через споживачів, постачальників, своїх

працівників, нові технології та інновації.

Збалансована система показників охоплює найважливіші аспекти діяльності підприємства – споживчий аспект; аспект, що характеризує внутрішні бізнес-процеси; фінансовий аспект і аспект, що характеризує навчання і перспективи зростання співробітників [6].

Згідно з визначенням, що міститься в словнику офіційних термінів Привілейованого Інституту Бухгалтерів по Управлінському обліку в США (The Chartered Institute of Management Accountants): «Система збалансованих показників – це підхід, необхідний для забезпечення менеджменту компанії інформацією, що допомагає в формулюванні стратегічної політики та цілей організації. Даний підхід робить акцент на тому, що користувача необхідно об'єктивно і неупереджено забезпечити інформацією, яка спрямована на всі значущі ділянки діяльності організації. Надана інформація повинна включати в себе як фінансові, так і нефінансові елементи і покривати такі області, як прибутковість компанії, задоволення споживачів, внутрішня ефективність та інновації» [3].

У результаті спільної діяльності, в ході тривалих обговорень і дискусій була вироблена основа моделі, іменованої в даний час The Balanced Scorecard. Збалансована система показників може бути ефективно використана на підприємстві в якості обліково-аналітичного інструменту [4].

Проекти з впровадження BSC пройшли у великій кількості компаній, і система отримала широке визнання в якості інструменту, який забезпечує впровадження стратегічних планів організації і управління ними. Дана система дозволяє [5]:

- встановлювати індивідуальні та загальнокорпоративні цілі;
- доводити суть і зміст поставлених цілей до свідомості рядових працівників і менеджерів різного рівня;
- оцінювати рівень досягнення поставлених цілей.

Оскільки система BSC охоплює всі структурні одиниці підприємства, вона забезпечує їх спільне скоординоване функціонування. Система BSC дає можливість зіставляти глобальні цілі організації з поточними завданнями кожного співробітника і підрозділу, дозволяючи тим самим максимально використовувати наявні ресурси і звести до мінімуму число непотрібних і марнотратних операцій. Система BSC дозволяє відстежувати корпоративну стратегію і виявляти найбільш неефективні ланки в організації.

Система BSC – це інструментарій керівника для оцінки ефективності роботи компанії, яка може виявляти основні причини збитків, тенденції продажів, визначати дефіцит в рамках логістичного ланцюжка, допомагає компаніям в проведенні змін, які сприяють зростанню їх обороту.

Список використаних джерел

1. S.I. Horngren Ch., Foster G., Datar S. Cost accounting: a managerial emphasis. 10th ed., 2000. – 906 p.
2. Николаев С.А. Управленческий учет: проблемы адаптации к отечественной теории и практике // Бухгалтерский учет. – 2006. – № 1,2,3. – С. 16-21 ,41-50, 47-51.
3. Бизнес: Оксфордский толковый словарь: Англо-русский: Свыше 4000 понятий. – М. : Изд-во «Прогресс-Академия», изд-во РГГУ, 1995. – 575 с.
4. Дудинка Э.В. Управленческие информационные системы // Проблемы теории и практики управления. – 1996. – № 2. –С. 114-120.
5. Нивен П. Р. Сбалансированная система показателей. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. – 214 с.
6. Николаева О.Е., Алексеева О.С. Стратегический управленческий учет. – М. : Эдиториал УРСС, 2004. – 300 с.